

FINANCIEEL JAARRAPPORT 2023

VAN STICHTING TKI HTSM

TE UTRECHT

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
FINANCIEEL VERSLAG	
Algemeen	2
Financiële positie	4
BESTUURSVERSLAG	
Bestuursverslag	8
JAARREKENING	
Balans per 31 december 2023	18
Staat van baten en lasten over 2023	20
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	21
Toelichting op de balans	24
Toelichting op de staat van baten en lasten	30
OVERIGE GEGEVENS	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	35

FINANCIEEL VERSLAG

Aan de voorzitter van het Bestuur van
Stichting TKI HTSM
Winthontlaan 2
3526 KV Utrecht

Nieuwegein, 19 juni 2024
Ons kenmerk: AUD 2013047 NDN

ALGEMEEN

Stichting TKI HTSM

Stichting TKI HTSM is op 30 augustus 2012 opgericht. De statutaire vestigingsplaats is Utrecht. De Stichting heeft ten doel:

- het inrichten en in stand houden van het Topconsortium voor Kennis en Innovatie (TKI) in de topsector High Tech Systemen en Materialen (HTSM), gericht op het tot stand brengen en doen uitvoeren van een meerjarig TKI programma voor de topsector HTSM, waarin bedrijfsleven, onderzoeksorganisaties en overheden participeren;
- de coördinatie van hetgeen met betrekking tot het TKI programma is vastgelegd in het vigerende Innovatiecontract HTSM gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van het besluit van de Minister van Economische zaken, Landbouw en Innovatie in Staatscourant nr. 3157 van zeventien februari tweeduizend en twaalf ingestelde Topteam HTSM.

Oprichting stichting

Activiteiten

De activiteiten van Stichting TKI HTSM, bestaan voornamelijk uit:

- het doen programmeren van en uitvoering laten geven aan onderzoek, ontwikkeling en innovatie op het gebied van de topsector HTSM;
- het verzorgen van de aanvraag TKI toeslag en het verdelen van de TKI toeslag;
- het doen vastleggen van afspraken over intellectueel eigendom voortkomend uit het TKI programma;
- het zorg dragen voor een goed functionerende administratie;
- het zorg dragen voor een goede voorlichting en communicatie met betrekking tot het TKI en het TKI programma;
- het zorg dragen voor een goede aansluiting tussen het TKI programma en de Europese onderzoeksprogramma's relevant voor de topsector HTSM;
- het zorg dragen voor een goede betrokkenheid van het Midden- en Kleinbedrijf (MKB), onder meer door het inrichten van een MKB loket;
- het verrichten van alle andere werkzaamheden, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De Stichting beoogt niet het maken van winst.

De Stichting kent als organen een Raad van Toezicht, een Bestuur, een Roadmap Council en een Directie.

Het Bestuur bestaat uit de volgende personen:

- M.H. Hendrikse (voorzitter)
- E.P.W. Savenije
- H. Büthker
- A. van Mourik
- H.G. Tappel
- J.M.A. Scherpen
- L. Klomp
- M.G.L.H. Tossings
- A. van Keulen

FINANCIËLE POSITIE

Ter verkrijging van een inzicht in de financiële positie van de stichting verstrekken wij u de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de jaarrekening. Wij geven hierna een opstelling van de balans per 31 december 2023 in verkorte vorm.

Financiële structuur

x 1.000	31-12-2023		31-12-2022	
	€	%	€	%
Activa				
Financiële vaste activa	89.982	76,7	92.861	83,9
Vorderingen	11	-	-	-
Liquide middelen	<u>27.382</u>	<u>23,3</u>	<u>17.766</u>	<u>16,1</u>
	<u><u>117.375</u></u>	<u><u>100,0</u></u>	<u><u>110.627</u></u>	<u><u>100,0</u></u>
Passiva				
Stichtingsvermogen	25.256	21,5	25.800	23,3
Langlopende schulden	91.566	78,0	84.202	76,1
Kortlopende schulden	<u>553</u>	<u>0,5</u>	<u>625</u>	<u>0,6</u>
	<u><u>117.375</u></u>	<u><u>100,0</u></u>	<u><u>110.627</u></u>	<u><u>100,0</u></u>

Analyse van de financiële positie

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
x 1.000	€	€
Op korte termijn beschikbaar		
Vorderingen	11	-
Liquide middelen	<u>27.382</u>	<u>17.766</u>
	27.393	17.766
Kortlopende schulden	<u>-553</u>	<u>-625</u>
	26.840	17.141
Liquiditeitssaldo = werkkapitaal		
Vastgelegd op lange termijn		
Financiële vaste activa	<u>89.982</u>	<u>92.861</u>
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	<u><u>116.822</u></u>	<u><u>110.002</u></u>
Financiering		
Stichtingsvermogen	25.256	25.800
Langlopende schulden	<u>91.566</u>	<u>84.202</u>
	<u><u>116.822</u></u>	<u><u>110.002</u></u>

Holland High Tech

Global Challenges, Smart Solutions

Jaarrapportage TKI HTSM 2023

Kenmerk 24.0044

1. Algemeen

1.1 De interne organisatie

In 2023 is de transitie van externe medewerkers naar interne medewerkers bijna volledig afgerond. Dit heeft geresulteerd tot indiensttreding van acht medewerkers in 2023, één per 1 januari 2024 en één uitdiensttreding in 2023. Voor een drietal formatieplaatsen is bewust gekozen om de externe medewerkers nog (tijdelijk) te behouden. Enerzijds vanwege contractuele verplichtingen en anderzijds vanwege het specialistische karakter in combinatie met beperkte inzet gedurende het jaar. TKI-HTSM vindt het ook belangrijk om studenten een omgeving te bieden waar ze hun stage kunnen uitvoeren. In 2023 is één stagiair Sustainable Innovation gestart.

Met de transformatie naar interne medewerkers is de urgentie gegroeid om te investeren in een teamgevoel, zijn we er maandelijks in geslaagd om een fysieke bijeenkomsten met het volledige TKI-bureau te organiseren en is tevens gekeken naar uitbreiding van fysieke werkplekken in Utrecht en het starten van een HUB-locatie in Veldhoven. Dit heeft geresulteerd in uitbreiding van twee naar zeven fysieke werkplekken in het NWO-gebouw in Utrecht en een kleine kantoorruimte van drie werkplekken bij Mikrocentrum in Veldhoven. Hiermee is de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en effectiever samen te werken vergroot. De bestaande sterke samenwerking met alle partijen in het ecosysteem is succesvol voortgezet.

Gezamenlijk is gewerkt aan de ontwikkeling van Visie 2030. Dat hebben we als TKI bureau niet alleen gedaan. We hebben vier regionale bijeenkomsten (Noord, Oost, Zuid, West) georganiseerd met vertegenwoordigers vanuit bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden waarmee we het gesprek hebben gevoerd over belangrijke thema's in de Visie 2030 en de relatie verder hebben verstevigd.

Op ons jaarlijkse event hebben we successen gevierd, de uitdagingen besproken en innovaties getoond die impact (gaan) hebben op de urgente transitie waar we voor staan. We hebben concepten, projecten en strategieën gedeeld om innovatie te versnellen en hier aan bij te dragen. Samen met collega's uit bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden zijn we de diepte in gegaan. We hebben veel aandacht kunnen besteden aan het verstevigen van de bestaande en het bouwen van nieuwe verbindingen en consortia. Als afsluiter hebben we de VISIE 2030 gelanceerd.

In 2023 is de KIA-Sleuteltechnologieën en KIA-V geüpdatet en zijn de voorbereiding gedaan voor de implementatie en uitvoering van de nieuwe PPS-Innovatieregeling.

In het kader van efficiency verbetering is ook gestart met de ontwikkeling en inrichting van een nieuw CRM en Projectadministratie systeem en zijn delen van de financiële processen vergaand geautomatiseerd. Het nieuwe CRM/Projectadministratie systeem biedt een uitstekende basis om de grote diversiteit in PPS-programmeringen met bijbehorende projecten op een effectieve en efficiënte wijze te ondersteunen.

1.1 Langetermijndoelstellingen

De topsector HTSM verbindt de technologische industrie en kennisinstellingen van Nederland in een ecosysteem voor samenwerking van wereldklasse. HTSM omvat meer dan 86.000 bedrijven, met 581.000 medewerkers, een productiewaarde van ruim 165 miljard euro en een netto export van ruim 70 miljard euro¹. De industrie in de topsector besteedt jaarlijks 6 miljard euro aan onderzoek en ontwikkeling, waarvan ruim 500 miljoen euro in publiek-private samenwerking (PPS) met partijen binnen en buiten Nederland.

Binnen HTSM worden sleuteltechnologieën ontwikkeld voor oplossingen van de grote maatschappelijke uitdagingen van vandaag, door het realiseren van producten en diensten die deze oplossingen economisch mogelijk maken. De technologieën van HTSM zijn alom aanwezig in consumentgerichte en zakelijke toepassingen, van telecommunicatie, het internet en energievoorziening, tot medische instrumenten, auto's, vliegtuigen en satellieten.

Het topteam HTSM wil door krachtenbundeling van bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid een cruciale bijdrage leveren aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen en Nederland innovatief en economisch aan de wereldtop houden. De visie, missie en strategie van het topteam is vastgelegd in de Visie 2030².

Het raamwerk van transities, maatschappelijke uitdagingen en sleuteltechnologieën vormt de verbinding tussen de programmering in de HTSM roadmaps en het missiegedreven innovatiebeleid van de rijksoverheid. In 2023 heeft een herijking plaatsgevonden van het Missiegedreven Innovatie Beleid (MIB)³ in intense samenwerking met alle KIC-partners. In deze uitwerking is HTSM aangewezen als coördinator van de brede KIA Sleuteltechnologieën en de thematische agenda KIA Veiligheid. Verder is HTSM nauw betrokken bij de KIA's voor Circulaire economie, Klimaat en energie en Digitalisering.

Stichting TKI HTSM ('het TKI') implementeert de visie van het topteam HTSM door het programmeren en financieren van onderzoek in publiek-private samenwerking, het activeren van het ecosysteem van bedrijven en kennisinstellingen, het faciliteren van kennisuitwisseling en vraagsturing in het netwerk, en het communiceren over alle activiteiten met TKI-betrokkenheid. In algemene berichtgeving opereert het TKI onder de naam 'Holland High Tech'.

De kerntaken van het TKI bestaan uit het inrichten en onderhouden van de HTSM kennis- en innovatie-agenda en de HTSM roadmaps waaruit deze is opgebouwd, en het coördineren van de implementatie van deze agenda, in het bijzonder de uitvoering voor de topsector HTSM van de PPS-toeslageregeling en de MIT-regeling, en het onderhouden van de inhoudelijke en organisatorische verbinding met de KIA's in het missiegedreven innovatiebeleid. De integrale uitvoering van de coördinatie van de KIA's Sleuteltechnologieën en Veiligheid vraagt een substantiële extra inspanning. Nieuwe verbindingen worden gevormd in nieuwe governance structuren. Terwijl alle partijen in het MIB de gegroeide complexiteit betreuren, wordt breed ook de waarde van deze governance herkend; nieuwe samenwerkingen ontstaan en er zijn reële mogelijkheden om in gezamenlijkheid een grotere impact op prioritaire onderwerpen te bereiken. Van belang is om de governance voor de looptijd van het KIC⁴ stabiel te houden en zo de resultaten van de investeringen in samenwerkingsvormen te oogsten.

¹ [Economische indicatoren topsector HTSM, 2010 - 2021 \(cbs.nl\)](#), maatwerk opdracht van TKI HTSM

² [Visie2030](#)

³ [Missies voor de toekomst | Topsectoren](#)

⁴ [Kennis- en Innovatieconvenant 2024-2027 | Kamerstuk | Topsectoren](#)

1.2 Governance

De structuur van het TKI omvat het Bestuur, de Raad van Toezicht, de Roadmap Council, de Directie en het Bureau.

Het Bestuur is verantwoordelijk voor het beleid van het TKI en beslist over de uitvoering; het topteam HTSM maakt deel uit van het Bestuur. De Roadmap Council bestaat uit de trekkers van de roadmaps in de topsector en de ICT-roadmap; het Bestuur benoemt de leden. De onafhankelijke Raad van Toezicht vervult een klankbordfunctie en staat het Bestuur met raad en advies terzijde.

De Directie is aangesteld door het Bestuur en belast met de dagelijkse leiding van het TKI en de uitvoering van het beleid. Het Bureau ondersteunt de Directie in alle activiteiten; het Bureau werkt onder verantwoordelijkheid van de Directie.

Het missiegedreven innovatiebeleid eist een zeer brede inzet van topteam HTSM. Om de governance van de KIA's in dit beleid realistisch te kunnen invullen is overeengekomen de vertegenwoordiging van het topteam uit te breiden tot alle leden van het Bestuur van TKI HTSM. De Directie verzorgt het secretariaat van de door HTSM te coördineren KIA's Sleuteltechnologieën en Veiligheid en organiseert de inbreng vanuit de achterban in de overige KIA's.

2. Uitvoering

2.1 Verdeling van middelen en projectselectie

De inkomsten van het TKI komen voort uit verkregen PPS-toeslag, MIT-subsidie en de subsidie voor programma-ondersteunende activiteiten, alle verstrekt door RVO. De uitgaven van het TKI komen voort uit het verlenen van PPS-toeslag aan kennisinstellingen en betalingen aan derden vanuit de subsidies voor programma-ondersteunende activiteiten (POA) en voor MIT TKI-netwerkactiviteiten en -innovatiemakelaars.

Het TKI zet PPS-toeslag in voor onderzoek in programma's en projecten bij duurzaam door de overheid gefinancierde kennisinstellingen. Richtlijn in alle samenwerkingsvormen met de betrokken organisaties zijn de conclusies van de expertgroep voor spelregels in publiek-private samenwerking⁵. Door het TKI worden in het algemeen geen calls georganiseerd en er wordt geen eigen onderzoek uitgevoerd. Achtergrond hiervan is dat de kennisinstellingen waarmee het TKI samenwerkt al uitstekende procedures hebben om de kwaliteit van onderzoeksvoorstellen te beoordelen.

Bij het programmeren van funderend onderzoek werkt het TKI nauw samen met NWO. In het kader van het KIC heeft NWO diverse hoofdlijnen uitgewerkt. In het kader van de missiegedreven calls levert het TKI als de coördinator van de KIA's Sleuteltechnologieën en Veiligheid prioriteiten voor de jaarlijkse calls aan. Met TNO en NLR wordt samengewerkt in de programmering van projecten voor toegepast onderzoek. Met TU/e, UT, TUD, RUG, ESI, M2i, QuTech, ARCNL en Holst Centre zijn specifieke afspraken gemaakt over de uitvoering van projecten met inzet van PPS-toeslag.

Het TKI heeft van RVO € 35.9 miljoen euro PPS-programmatoeslag 2023 toegekend gekregen. Deze toeslag was gebaseerd op bijna 127 miljoen euro PPS-grondslag in 2022. Het TKI zet deze toeslag in voor nieuw publiek-privaat onderzoek, gebruikmakend van de open en transparante instrumenten en mechanismen van de bij het TKI aangesloten kennisinstellingen.

De verdeling van de programmatoeslag vindt op hoofdlijnen plaats naar rato van de grondslag in de respectievelijke kennisinstellingen en HTSM-roadmaps. Jaarlijks worden de plannen van de kennisinstellingen gepresenteerd aan de Roadmap Council. Het Bestuur beslist over deze plannen op basis van het advies van de Roadmap Council.

De groeiende behoefte in het kader van het TIB om gericht af te stemmen rond bepaalde prioriteiten heeft ertoe geleid dat het Bestuur vanaf toeslagjaar 2021 voor de resterende looptijd van het KIC de programmatoeslag deels prioritair inzet. Langs deze weg steunt het Bestuur de consortiumvorming rond de Breed Gedragen Programma's (BGP's) in de KIA Sleuteltechnologieën en prioritaire onderwerpen in de topsector.

Ter ondersteuning van de programmering van onderzoek met participatie van het mkb heeft het TKI een aanpak ingevoerd - samen met de Holland High Tech Partners - voor plannen in het kader van MIT TKI-netwerkactiviteiten en -innovatiemakelaars.

Hiernaast heeft het TKI in 2023 4,8 miljoen euro PPS-projecttoeslag ingezet. Ook deze projecten sluiten aan bij de thematiek van één of meer HTSM-roadmaps.

⁵ [Brief regering; Spelregels voor privaat-publieke samenwerking - Publiek-private samenwerking - Parlementaire monitor](#)

2.2 Vraagsturing en mkb-betrokkenheid

De vraagsturing van het TKI wordt vormgegeven in de Visie2030 en het MIT-innovatiestimuleringsplan voor de topsector HTSM en ICT. De hierin opgenomen HTSM roadmaps zijn opgesteld door gezamenlijke teams uit de gouden driehoek met experts uit grote bedrijven, mkb, universiteiten, TO2-instituten, NWO en overheden. In iedere roadmap wordt ingegaan op zowel de maatschappelijke uitdagingen als de economische relevantie van het deelgebied, op de prioriteiten en de valorisatie van het onderzoek, op de partners en het proces waarmee de roadmap onderhouden wordt, en op de voorziene investeringen in PPS-onderzoek. De HTSM roadmaps Advanced Instrumentation, Nanotechnology en Photonics hebben een trekker afkomstig uit het mkb. In totaal zijn meer dan 600 mkb'ers betrokken bij de roadmaps.

Participatie in onderzoek door het mkb wordt door het TKI ondersteund door het verstrekken aan relevante marktpartijen van middelen voor mkb-netwerkactiviteiten en innovatiemakelaars. TKI HTSM heeft voor uitvoering van de innovatiemakelaar-regeling een elftal makelaars aan zich verbonden om in 2023 de regeling aan high tech mkb aan te bieden, ondersteund met een transparante uitleg en aanmeldingsprocedure op de HHT website.

2.3 Internationaal

De HTSM-roadmaps overlappen met de 'Key Enabling Technologies' (KETs) van de Europese Commissie. Een deel van het PPS-onderzoek in de topsector HTSM wordt uitgevoerd in het kader van Europese programmering, met name door NLR. Vertegenwoordigers van HTSM roadmaps sturen direct mee aan de strategische agenda's van (pan)Europese samenwerkingsprogramma's met bedrijven en kennisinstellingen, waaronder de EUREKA-programma's en de Europese Joint Undertakings Clean Aviation en KDT (Key Digital Technologies, de opvolger van ECSEL). Ook de JU Chips gaat de komende jaren een belangrijke rol spelen. Met de oprichting en programmering in menig NGF project, zien we een hernieuwde aandacht voor het oplijnen van nationale en Europese programmering op diverse voor de topsector relevante onderwerpen.

Het internationaliseringsprogramma van het topteam werkt verder met het Duitslandplan en het Frankrijkplan⁶. Onder het motto *van branding en beurzen naar business en banen* heeft het topteam de ambitie om internationalisering in toenemende mate te koppelen aan grensoverschrijdende innovatieprogramma's. Hiervoor wordt intens samengewerkt met de Holland High Tech Partners, RVO en de ministeries van EZK en Buitenlandse Zaken. Specifiek op het gebied emissie-loze mobiliteit wordt cross sectoraal ernaar gestreefd het aanbod voor de logistieke sector naadloos te integreren tussen de voertuig-, vliegtuig-, de energie- en de digitale sector en de gezamenlijke supply chains vanuit NL mee te laten groeien met die van de zero-emission doelen van de heavy-duty transportsector, vliegvelden en luchtmobiliteit.

2.4 Kennisverspreiding

De valorisatie van onderzoeksresultaten is belegd bij de uitvoerende onderzoeksorganisaties. Kennisverspreiding vindt plaats via wetenschappelijke publicaties, via het overdragen of licentiëren van Intellectueel Eigendom, via gebruikersbijeenkomsten bij projecten en via bilaterale contacten tussen de publieke en private partijen in de projecten.

2.5 Transparantie en publiciteit

Het TKI ambieert jaarlijks meerdere evenementen te organiseren met brede vertegenwoordiging van beleidsmakers vanuit bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden.

In 2023 zijn vier succesvolle regiobijeenkomsten (Noord, Oost, Zuid, West) bij partners georganiseerd met focus op Visie 2030 en versterking van de relatie.

Op 21 november hebben we een succesvol evenement georganiseerd in het conferentiecentrum Circa met een aansprekend programma en uiterst enthousiast publiek. Tijdens dit evenement werden de deelnemers door David Rowan geïnspireerd en waren er verschillende parallel sessies. Het evenement werd afgesloten met de officiële lancering van Visie2030.

Het TKI onderhoudt een Holland High Tech website met informatie over de maatschappelijke thema's, de sleuteltechnologieën en de organisatie van de topsector HTSM, de lopende projecten in het TKI-programma en actuele informatie over ontwikkelingen en bijeenkomsten. In 2023 zijn de websites voor de KIA-ST en KIA-Veiligheid gelanceerd. In 2023 is ook een digitaal jaaroverzicht van TKI-HTSM gelanceerd met informatie over activiteiten en projecten in 2022 en plannen voor 2023.

⁶ [Internationalisering \(hollandhightech.nl\)](https://internationalisering.hollandhightech.nl)

Ook verzorgt het TKI een regelmatige nieuwsbrief. Maandelijks verschijnen achtergrondartikelen op de website over door TKI HTSM mede gefinancierde samenwerkingsprojecten⁷.

Het TKI ontwikkelt Holland High Tech branding- en communicatiemiddelen om de zichtbaarheid, herkenbaarheid en de uitstraling van de topsector HTSM te vergroten. Het TKI verzorgt ook de communicatiemiddelen bij strategische evenementen, zoals beurzen, in binnen- en buitenland.

2.6 Cross-overs naar andere topsectoren en KIA's

De topsector HTSM ontwikkelt producten en diensten met toepassingen in alle andere Nederlandse topsectoren en levert daarmee ook een bijdrage aan de prestaties van die sectoren.

Het TKI coördineert twee KIA's in het MIB: KIA Sleuteltechnologieën en KIA Veiligheid. In beide KIA's wordt actief gewerkt aan cross-topsectorale programmering. Ook in de andere thematische KIA's draagt de topsector bij aan specifieke programma's en wordt de samenwerking met andere topsectoren nadrukkelijk gezocht. In 2023 is de herijking van de KIA's in het MTIB uitgevoerd. TKI HTSM heeft in de herijking van de KIA Sleuteltechnologieën draagvlak gevonden voor een kleine governance structuur met minder overleguren, waarbij juist via taakgerichte werkgroepen alle topsectoren uitgenodigd worden mee te programmeren. In de KIA Veiligheid blijft TKI HTSM zichtbaarheid geven aan de PPS die mede gefinancierd door betrokken TKI's worden uitgevoerd.

Ook in NGF projecten zien we cross-topsectorale samenwerking met o.a. ICT, Logistiek, LSH, A&F en T&U. We hebben de indruk dat de high-tech bedrijven en kennisorganisaties goed in staat zijn hun rol te nemen in deze samenwerkingsvorm.

Het TKI verzorgt ook de uitvoering van de PPS-toeslagregeling en de MIT-regeling voor Team ICT⁸. Het TKI heeft een open oog voor brede interactie met andere disciplines, inclusief alfa- en gamma.

2.7 Onderzoeksthema's

De onderzoeksthema's van het TKI komen voort uit de door het veld opgestelde HTSM roadmaps, met input van experts uit grote bedrijven, mkb, universiteiten, TO2-instituten, NWO en ministeries. Samen definiëren de roadmaps de technologie onderwerpen voor PPS-onderzoek, als hieronder aangegeven. Actuele versies van alle roadmaps staan op de Holland High Tech website⁹.

Advanced Instrumentation

Systemen en technologie voor het meten van straling, licht en deeltjes; bepaling en controle van plaats, beweging en trilling; management, verwerking en interpretatie van big (sensor) data.

Aeronautics

Technologie en innovatie voor groener en veiliger vliegen: aerostructures, motor-subsystemen en -componenten, onderhoud, reparatie en revisie, vliegtuigsystemen en nieuwe materialen.

Automotive

Oplossen van problemen zoals emissie, congestie en geluidsoverlast en vergroten van veiligheid. Onderzoeksthema's: een duurzame aandrijflijn, slimme mobiliteit.

⁷ Inschrijven voor de nieuwsbrief via: [Nieuws & agenda \(hollandhightech.nl\)](https://dutchdigitaldelta.nl/over-ons)

⁸ <https://dutchdigitaldelta.nl/over-ons>

⁹ [Technologieën \(hollandhightech.nl\)](https://dutchdigitaldelta.nl/over-ons)

Electronics

Toepassing van micro- en nano-elektronica in alternatieve energie, elektrische auto's, verkeer en logistiek, communicatie, veiligheid en privacy, gezondheidszorg, intelligente steden en lucht- en ruimtevaart.

Systems Engineering

Geïntegreerde hardware/software-systemen die intelligentie, besluitvorming en mogelijkheden toevoegen aan hightech producten, welke economische bedrijvigheid en kwaliteit van leven verhogen.

Healthcare

Mensgerichte nano-elektronica, embedded systems en mechatronica ten behoeve van preventie, diagnostiek, interventie en therapie, nulde- en eerstelijnszorg en thuiszorg en enabling technologies voor gezondheidszorg.

Hightech Materials

Begrijpen van materialen en hun eigenschappen tijdens productie, verwerking, gebruik en hergebruik. Kostenreductie en het veilig omgaan met nieuwe (nano) materialen.

Lighting

Verlichtingstechnologie van componenten en solid state lighting (SSL) systemen tot mensgerichte, energiezuinige en intelligente verlichtingsoplossingen.

Nanotechnology

Topsectoroverschrijdende nanotechnologieën in onder andere materialen, elektronica/optica en sensoren. Voor toepassingen zoals verlichting, energie, gezondheid en water.

Photonics

Vertaling van toepassingen naar vereisten van componenten en prestaties. Technologieën voor onder andere photonic electronic integration en processen voor snel en slim ontwerpen en produceren.

Printing

Printkoppen en functionele materialen, betrouwbaarheid en geavanceerde meet- en regeltechnieken en architectuur van digitale printplatformen.

Security

Bescherming van de veiligheid van personen en maatschappij, zowel bij geweld als door crises en rampen. Met technologie in de domeinen system of systems oplossingen, cyber security en sensoren.

Semiconductor Equipment

Innovatie voor productieapparatuur van geavanceerde geïntegreerde circuits rondom miniaturisering van componenten, vergroting van chips en substraten en fabricagetechnieken.

Smart Industry

Mechatronica, productietechnologie in samenhang met ICT, snelle en accurate sensing, integratie van micro- en nanotechnologie en slimme materialen, smart industry fieldlabs.

Space

Ontwikkeling van producten voor satellieten en lanceervoertuigen. Nieuwe producten en diensten op basis van satellietdata in landbouw, voeding, water, energie en logistiek.

Onderzoekssamenwerking in de topsector HTSM is overwegend technologisch georiënteerd. Mede gezien het bottom-up karakter van de onderliggende roadmaps streeft het TKI vooral naar brede intensivering van onderzoek in publiek-private samenwerking in bèta-techniek, met speciale aandacht voor de rol van sleuteltechnologieën in het missiegedreven topsectoren- en innovatiebeleid.

2.8 Efficiëntie en effectiviteit

Het TKI beperkt zich in principe tot het uitvoeren van activiteiten die niet of niet goed door andere partijen dan het TKI kunnen worden opgepakt. In de planning en realisatie van activiteiten werkt het TKI nauw samen met het Ministerie van Economische Zaken en met de Holland High Tech partnerorganisaties (in 2023: RAI Automotive NL, Brainport Industries, FME, High Tech NL, Lucht- en Ruimtevaart NL, Metaalunie, NIDV, PhotonicsNL, MinacNed en Mikrocentrum).

De coördinatie van de Kennis- en Innovatieagenda's in het kader van het MTIB vraagt een substantiële extra capaciteit. Dit is herkend door het ministerie van EZK in de basisfinanciering.

Het TKI heeft sinds eind 2022 een aantal medewerkers in dienst; Veel werkzaamheden van de Directie en het Bureau zijn in 2022 nog uitgevoerd via inzet in deeltijd van medewerkers van kennisinstellingen. In 2023 zijn bijna alle werkzaamheden van Directie en het bureau uitgevoerd door personeel in dienst. Verder zijn delen van activiteiten als projectopdracht uitbesteed aan derden. In de uitvoering van alle activiteiten volgt het TKI de 'Richtlijn Ministerie van Economische Zaken vergoedingen binnen TKI's'. De leden van het Bestuur, de Raad van Toezicht en de Roadmap Council ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden ten behoeve van het TKI.

2.9 Belemmeringen en kansen

Bedrijven in de topsector HTSM hebben in 2019 voor 1,8 miljard euro¹⁰ geïnvesteerd in publiek-privaat onderzoek. Een verdere verhoging van de private uitgaven aan onderzoek is noodzakelijk voor de realisatie van de economische ambities van de topsector. Limiterend in de groei van de bedrijfsinvesteringen is de beschikbaarheid van technisch personeel, op alle niveaus. De intensivering van de overheidsbijdrage voor bèta-techniek is zeer gewenst om op- en uitbouw van PPS-programma's mogelijk te maken. Datzelfde geldt voor het behoud van hoogwaardige hightech onderzoeksfaciliteiten in Nederland. Zonder structurele ondersteuning blijft de implementatie van onderzoeksresultaten bij het mkb lastig.

Met name via de mogelijkheden voor significante indieningen van programma's in het groeifonds kan op specifieke onderwerpen een doorbraak in organisatie van innovatieprogramma's bereikt worden. Hierop wordt door de achterban ingezet met meerdere programma's, in de tweede ronde van het Nationaal Groeifonds in 2022. Keerzijde hiervan is dat veel van de organiserende kracht in de topsector aangewend wordt voor opwerking van groeifondsvoorstellen, terwijl de toekenning nog op zich laat wachten.

¹⁰ [Economische indicatoren topsector HTSM, 2010 - 2020 \(cbs.nl\)](https://cbs.nl), maatwerk opdracht van TKI HTSM

3. Financieel jaarrapport

Het financieel jaarrapport 2023 wordt opgesteld door de directie van het TKI. De accountant van het TKI is hierbij ondersteunend en verleent administratieve diensten, waarbij de cijfers van het TKI worden ingelezen in een rapportgenerator ten behoeve van het opstellen van de jaarrekening. Het finale rapport wordt ter goedkeuring aangeboden aan het bestuur.

Risicomanagement en de toepassing van controleprocedures zijn geïntegreerd en ingebed in de dagelijkse operatie en toezichthoudende structuur van het TKI. Het Bestuur erkent dat de interne controle en administratieve organisatie belangrijke componenten zijn, die het TKI in staat stelt om de operationele en financiële doelstellingen te bereiken. Het Bestuur ondersteunt een proactieve benadering van risicobeheer met het besef dat het managen van deze risico's een wezenlijk onderdeel van de organisatie vormt.

Op basis van risicobeoordeling is een drietal risicogebieden geïdentificeerd. Het TKI is zich bewust van deze risico's. Dit stelt het TKI in staat de kans te verminderen dat risicovolle gebeurtenissen zich voordoen en om maatregelen te nemen, zodat de impact van deze risico's kan worden beheerst en verminderd. De risicogebieden zijn:

- Onjuiste inzet/aanwending van de ontvangen PPS-toeslag;
- Partners die onvoldoende bekend zijn met de subsidieregels van de PPS-toeslagregeling en daardoor mogelijk kosten declareren die volgens de regeling niet subsidiabel zijn;
- Fraude en corruptie.

Uit de steekproefcontroles die regelmatig door RVO worden uitgevoerd, blijkt dat het TKI de zaken goed op orde heeft. Een belangrijke beheersmaatregel om het risico van onjuiste inzet/aanwending te mitigeren is de instelling van het kernteam, samengesteld uit vertegenwoordigers van de grote onderzoeksorganisaties, dat de directie op de hoogte houdt over de inzet van de toeslag.

Een belangrijke beheersmaatregel die ervoor zorgt dat partners bekend zijn met de PPS-toeslagregeling is de inhoud van de toekenning waarin nadrukkelijk wordt aangegeven dat de subsidievoorwaarden van het Kaderbesluit nationale EZ-subsidies en de PPS-toeslagregeling integraal van toepassing zijn. Tevens dient door de partners aan het einde van de aanwendingsperiode verantwoording afgelegd te worden aan het TKI door een controleverklaring afgegeven door een accountant. Hiertoe is door het TKI, samen met de accountant, een controleprotocol opgesteld dat onderdeel uitmaakt van de toekenning. Daarnaast werkt het TKI uitsluitend samen met relatief grote partners met een grote bekendheid met de subsidieregels.

Het Bestuur is verantwoordelijk voor systemen van interne risicobeheersing en controle en voor het beoordelen van hun operationele effectiviteit. De interne risicobeheersings- en controlesystemen zijn ontworpen om significante risico's te identificeren en te helpen bij het beheer van deze risico's. De kans op fraude en corruptierisico's is daarmee laag. De accountant merkt op dat tijdens de balanscontrole 2023 er geen onjuiste of onterechte betalingen, fraude of andere illegale handelingen aan het licht zijn gebracht.

In 2023 heeft zich geen gebeurtenis voorgedaan die aanleiding vormde voor het TKI om in te grijpen in een project of over te gaan tot bevriezen of stopzetten van een project. Het Bestuur heeft de risico's waaraan het TKI wordt blootgesteld geanalyseerd en de controleomgeving voor het boekjaar eindigend op 31 december 2023 beoordeeld. Het TKI is van mening dat de huidige systemen die worden gebruikt, een doeltreffend en doelmatig kader van interne controle creëren en dat met de genoemde beheersmaatregelen de risico's in toereikende mate zijn onderkend en afgedekt.

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na voorstel resultaatverdeling)

		<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
		€	€
ACTIVA			
VASTE ACTIVA			
Financiële vaste activa	1	89.981.549	92.860.595
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen			
Overlopende activa	2	11.153	-
Liquide middelen	3	27.381.969	17.765.972
TOTAAL ACTIVA		<u>117.374.671</u>	<u>110.626.567</u>

		<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
		€	€
PASSIVA			
Stichtingsvermogen	4		
Bestemmingsfondsen	5	25.255.710	25.799.631
Langlopende schulden	6	91.566.078	84.202.375
Kortlopende schulden			
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	7	122.665	62.561
Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen	8	47.099	11.843
Overige schulden en overlopende passiva	9	<u>383.119</u>	<u>550.157</u>
		552.883	624.561
TOTAAL PASSIVA		<u><u>117.374.671</u></u>	<u><u>110.626.567</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

		<u>2023</u>	<u>2022</u>
		€	€
Baten	10		
Rijksbijdragen	11	<u>37.723.865</u>	<u>39.175.368</u>
		<u>.....37.723.865</u>	<u>.....39.175.368</u>
Lasten			
Personeelskosten	12	912.507	102.652
Toegekende subsidies	13	36.449.361	46.770.754
Inhuur medewerkers	14	341.677	1.059.619
Bureaunkosten	15	<u>564.241</u>	<u>456.157</u>
Totaal van som der kosten		<u>.....38.267.786</u>	<u>.....48.389.182</u>
Totaal van netto resultaat		<u>.....-543.921</u>	<u>.....-9.213.814</u>

Bestemming saldo van baten en lasten

Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2023	17.003.704	-
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2022	-8.834.505	12.085.189
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2021	-5.453.750	-20.226.300
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2020	-3.573.510	-939.000
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2019	-270.000	-141.698
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2018	779.415	7.995
Bestemmingsfonds TKI-programmatoeslag 2017	-98.459	-
Bestemmingsfonds TKI-programmatoeslag 2016	<u>-96.816</u>	<u>-</u>
	<u>.....-543.921</u>	<u>.....-9.213.814</u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfsnummer handelsregister

Stichting TKI HTSM is feitelijk en statutair gevestigd op Winthontlaan 2, 3526 KV te Utrecht en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 55960340.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Pensioenregelingen

Stichting TKI HTSM heeft een pensioenregeling voor werknemers; deze worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten verwerkt.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door Stichting TKI HTSM. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Grondslagen

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, welke in het algemeen gelijk is aan de nominale waarde. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

De bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Subsidiebaten

De stichting beoordeelt bij transacties of en in hoeverre bedragen voor derden ontvangen worden. Daarbij worden alle relevante feiten en omstandigheden in aanmerking genomen. Bedragen die de stichting voor eigen rekening ontvangt worden als opbrengst verantwoord. In dit kader wordt verstaan onder eigen rekening dat de stichting bedragen ontvangt voor eigen rekening indien de stichting belangrijke rechten op economische voordelen en belangrijke risico's heeft met betrekking tot de geleverde goederen of diensten. Ten aanzien van de ontvangen gelden vanuit de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, hanteert de stichting het uitgangspunt dat de stichting de verantwoordelijkheid draagt voor de ontvangen subsidie en daarmee ook het risico draagt. Als gevolg van dit uitgangspunt wordt de volledige PPS-toeslag over een jaar als bate verantwoord.

Lasten

Subsidietoekenningen en daarmee -verplichtingen worden verantwoord in het jaar van het effectueren van het bestuursbesluit daartoe. Dit geldt zowel voor subsidieverplichtingen die zijn aangegaan voor een periode korter dan een jaar als voor verplichtingen die zijn aangegaan voor meer dan een jaar.

Lonen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

TOELICHTING OP DE BALANS

VASTE ACTIVA

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€

1 Financiële vaste activa

Overige vorderingen	<u>89.981.549</u>	<u>92.860.595</u>
---------------------	-------------------	-------------------

Overige vorderingen

PPS-programmatoeslag 2023	32.240.101	-
PPS-programmatoeslag 2022	22.328.768	29.828.768
PPS-programmatoeslag 2021	16.237.807	22.837.807
PPS-programmatoeslag 2020	4.815.829	10.268.824
PPS-programmatoeslag 2019	3.939.434	9.794.546
PPS-programmatoeslag 2018	4.287.819	4.279.824
TKI-programmatoeslag 2017	-	3.955.593
TKI-programmatoeslag 2016	-	4.052.229
PPS-projecttoeslag 2023	968.926	-
PPS-projecttoeslag 2022	2.481.292	3.200.629
PPS-projecttoeslag 2021	1.487.652	2.047.767
PPS-projecttoeslag 2020	146.346	254.074
PPS-projecttoeslag 2019	609.338	922.088
PPS-projecttoeslag 2018	302.661	620.806
TKI-projecttoeslag 2017	20.800	41.600
TKI-projecttoeslag 2016	35.625	35.625
TKI-projecttoeslag 2015	-	647.175
Programmaondersteunende activiteiten	<u>79.151</u>	<u>73.240</u>
Totaal	<u>89.981.549</u>	<u>92.860.595</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€

2 Overige vorderingen en overlopende activa

Vooruitbetaalde huur	<u>11.153</u>	<u>-</u>
----------------------	---------------	----------

3 Liquide middelen

ABN AMRO Bank	<u>27.381.969</u>	<u>17.765.972</u>
---------------	-------------------	-------------------

PASSIVA

4 Stichtingsvermogen

	Bestemmings- fondsen €
Stand per 1 januari 2023	25.799.631
Mutatie uit resultaatverdeling	<u>-543.921</u>
Stand per 31 december 2023	<u><u>25.255.710</u></u>

De bestemmingsfondsen hebben betrekking op nog toe te kennen subsidiegelden.

	<u>31-12-2023</u> €	<u>31-12-2022</u> €
5 Bestemmingsfondsen		
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2023	17.003.704	-
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2022	3.250.684	12.085.189
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2021	2.271.171	7.724.921
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2020	1.970.112	5.543.622
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2019	167	270.167
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2018	793.413	13.998
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2017	-33.541	64.918
Bestemmingsfonds TKI-programmatoeslag 2016	<u>-</u>	<u>96.816</u>
	<u><u>25.255.710</u></u>	<u><u>25.799.631</u></u>

De bestemmingsfondsen hebben betrekking op nog toe te kennen subsidiegelden.

	<u>2023</u> €	<u>2022</u> €
Bestemmingsfonds TKI-programmatoeslag 2015		
Stand per 1 januari	-	96.816
Overboeking naar andere reserves	<u>-</u>	<u>-96.816</u>
Stand per 31 december	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>
	<u>2023</u> €	<u>2022</u> €
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2021		
Stand per 1 januari	7.724.921	27.951.221
Mutaties	<u>-5.453.750</u>	<u>-20.226.300</u>
Stand per 31 december	<u><u>2.271.171</u></u>	<u><u>7.724.921</u></u>

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2019		
Stand per 1 januari	270.167	411.865
Mutaties	<u>-270.000</u>	<u>-141.698</u>
Stand per 31 december	<u>167</u>	<u>270.167</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2020		
Stand per 1 januari	5.543.622	6.482.622
Mutaties	<u>-3.573.510</u>	<u>-939.000</u>
Stand per 31 december	<u>1.970.112</u>	<u>5.543.622</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2023		
Stand per 1 januari	-	-
Mutaties	<u>17.003.704</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>17.003.704</u>	<u>-</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2022		
Stand per 1 januari	12.085.189	-
Mutaties	<u>-8.834.505</u>	<u>12.085.189</u>
Stand per 31 december	<u>3.250.684</u>	<u>12.085.189</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2018		
Stand per 1 januari	13.998	6.003
Mutaties	<u>779.415</u>	<u>7.995</u>
Stand per 31 december	<u>793.413</u>	<u>13.998</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Bestemmingsfonds TKI-programmatoeslag 2016		
Stand per 1 januari	96.816	-
Mutaties	<u>-96.816</u>	<u>-</u>
Overboeking van andere reserves	<u>-</u>	<u>96.816</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>96.816</u>

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Bestemmingsfonds PPS-programmatoeslag 2017		
Stand per 1 januari	64.918	64.918
Mutaties toegekende PPS-programmatoeslag 2017	<u>-98.459</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>-33.541</u>	<u>64.918</u>

<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
€	€

6 Langlopende schulden

Overige schulden	<u>91.566.078</u>	<u>84.202.375</u>
------------------	-------------------	-------------------

Overige schulden

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
PPS-toeslag 2023	19.868.138	-
PPS-toeslag 2022	24.903.231	21.200.229
PPS-toeslag 2021	21.171.356	21.376.276
PPS-toeslag 2020	13.527.931	15.868.599
PPS-toeslag 2019	7.414.841	11.169.063
PPS-toeslag 2018	4.543.997	5.484.303
TKI-toeslag 2017	41.608	4.063.804
TKI-toeslag 2016	35.622	3.729.157
TKI-toeslag 2015	-	1.282.515
POA-ICT 2023	59.354	-
POA-ICT 2022	-	28.429
POA ICT 2021	-	-
Totaal	<u>91.566.078</u>	<u>84.202.375</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

7 Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Crediteuren	<u>122.665</u>	<u>62.561</u>
-------------	----------------	---------------

<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
€	€

8 Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	47.099	11.465
Pensioenen	<u>-</u>	<u>378</u>
	<u>47.099</u>	<u>11.843</u>

9 Overige schulden en overlopende passiva

POA 2023	151.901	-
Vooruitontvangen MIT	106.467	514.796
Overige schulden	63.854	3.583
Reservering vakantiedagen	41.803	10.546
Accountantskosten	<u>19.094</u>	<u>21.232</u>
	<u><u>383.119</u></u>	<u><u>550.157</u></u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN, VERPLICHTINGEN EN REGELINGEN

Informatieverschaffing over niet in de balans opgenomen verplichtingen

PPS-toeslag 2018

Op 30 november 2018 is PPS-toeslag verleend voor het PPS-programma HTSM 2018 van € 42.999.688 voor de periode 2 januari 2018 tot en met 30 november 2023. De volledige vastgestelde subsidie wordt aangewend voor projecten. De toeslag is nog niet vastgesteld.

PPS-toeslag 2019

Op 10 december 2019 is PPS-toeslag verleend voor het PPS-programma HTSM 2019 van € 39.394.339 voor de periode 2 januari 2019 tot en met 10 december 2024. De volledige vastgestelde subsidie wordt aangewend voor projecten. De toeslag is nog niet vastgesteld.

PPS-toeslag 2020

Op 5 februari 2021 is PPS-toeslag verleend voor het PPS-programma HTSM 2020 van € 37.187.623 voor de periode 1 januari 2020 tot en met 5 februari 2026. De volledige vastgestelde subsidie wordt aangewend voor projecten. De toeslag is nog niet vastgesteld.

PPS-toeslag 2021

Op 21 december 2021 is PPS-toeslag verleend voor het PPS-programma HTSM 2021 van € 34.446.221 voor de periode 1 januari 2021 tot en met 21 december 2026. De volledige vastgestelde subsidie wordt aangewend voor projecten. De toeslag is nog niet vastgesteld.

PPS-toeslag 2022

Op 9 september 2022 is PPS-toeslag verleend voor het PPS-programma HTSM 2022 van € 34.287.684 voor de periode 1 januari 2022 tot en met 9 september 2027. De volledige vastgestelde subsidie wordt aangewend voor projecten. De toeslag is nog niet vastgesteld.

PPS-toeslag 2023

Op 16 oktober 2023 is PPS-toeslag verleend voor het PPS-programma HTSM 2023 van € 35.901.015 voor de periode 1 januari 2023 tot en met 16 oktober 2028. De volledige vastgestelde subsidie wordt aangewend voor projecten. De toeslag is nog niet vastgesteld.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
10 Baten		
Rijksbijdragen	<u>37.723.865</u>	<u>39.175.368</u>
11 Rijksbijdragen		
Subsidie PPS-programmatoeslag	35.445.644	34.287.684
Subsidie PPS-projecttoeslag	-118.306	2.778.797
Programma ondersteunende activiteiten	1.818.425	1.628.730
Subsidie MIT innovatiemakelaars	268.848	215.066
Programma ondersteunende activiteiten - ICT	<u>309.254</u>	<u>265.091</u>
	<u>37.723.865</u>	<u>39.175.368</u>
12 Personeelskosten		
Salaris	720.401	76.678
Sociale lasten en pensioenlasten	175.050	15.089
Overige personeelsbeloningen	<u>17.056</u>	<u>10.885</u>
	<u>912.507</u>	<u>102.652</u>
In boekjaar 2023 was gemiddeld 8 FTE personeel indienst (2022: 1).		
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Sociale lasten en pensioenlasten		
Sociale lasten	97.948	7.571
Pensioenlasten	<u>77.102</u>	<u>7.518</u>
	<u>175.050</u>	<u>15.089</u>
Overige personeelsbeloningen		
Wervingskosten	5.596	9.039
Diensten door derden	8.560	1.767
Ziekengeldverzekering	<u>2.900</u>	<u>79</u>
	<u>17.056</u>	<u>10.885</u>

WNT-verantwoording 2023 Stichting TKI HTSM

De WNT is van toepassing op Stichting TKI HTSM. Het voor Stichting TKI HTSM toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (2022: € 216.000).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2023				
bedragen x € 1	L.F. Warmerdam		G.T.M. van der Zon	
Functiegegevens ⁵	Directeur		Operationeel Directeur	
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2023	01/01 -31/12		01/01 -31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	0,889		1,0	
Dienstbetrekking? ⁸	Ja		Ja	
Bezoldiging ⁹				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.347		119.238	
Beloningen betaalbaar op termijn	17.665		12.593	
Subtotaal	141.012		131.831	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	198.222		223.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	141.012		131.831	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2022 ¹⁴				
bedragen x € 1	L.F. Warmerdam		G.T.M. van der Zon	A.J. van Roosmalen
Functiegegevens ⁵	Directeur		Operationeel Directeur	Adviseur*
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 -31/12		01/01 -31/12	01/01 -31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	0,7		1,0	0,1
Dienstbetrekking? ⁸	Nee		Ja	Nee
Bezoldiging ⁹				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	150.192		66.131	9.000
Beloningen betaalbaar op termijn	0		3.759	0
Subtotaal	150.192		69.890	9.000

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	151.200	72.197	10.800
Bezoldiging	150.192	69.890	9.000

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
M.H. Hendrikse	Bestuur - voorzitter
H. Büthker	Bestuur – lid
H.G. Tappel	Bestuur – lid
A. Van Mourik	Bestuur – lid
E.P.W. Savenije	Bestuur – lid
J.M.A. Scherpen	Bestuur – lid
L. Klomp	Bestuur – lid
M.G.H. Tossings	Bestuur – lid
A. Van Keulen	Bestuur – lid

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
13 Toegekende subsidies		
Toegekende subsidie PPS-programmatoeslag 2023	18.897.311	-
Toegekende subsidie PPS-programmatoeslag 2022	8.834.505	22.202.495
Toegekende subsidie PPS-programmatoeslag 2021	5.453.750	20.226.300
Toegekende subsidie PPS-programmatoeslag 2020	3.573.510	689.000
Toegekende subsidie PPS-programmatoeslag 2019	270.000	152.000
Toegekende subsidie TKI-programmatoeslag 2018	-779.415	-7.995
Toegekende subsidie TKI-programmatoeslag 2017	98.456	-
Toegekende subsidie TKI-programmatoeslag 2016	-358.555	-
Toegekende subsidie Projecttoeslag	-118.306	3.028.797
Toegekende MIT-gelden	268.848	215.066
Toegekende subsidie POA ICT 2023	337.686	284.294
Toegekende subsidie POA ICT 2022	-28.429	-
Toegekende subsidie POA ICT 2021	-	-19.203
Totaal	<u>36.449.361</u>	<u>46.770.754</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
14 Inhuur medewerkers		
Inhuur medewerkers	<u>341.677</u>	<u>1.059.619</u>
15 Bureaukosten		
Accountantskosten/Administratiekosten	30.295	43.064
Overige bureaukosten	503.898	394.943
Huisvestingskosten	<u>30.048</u>	<u>18.150</u>
	<u>564.241</u>	<u>456.157</u>

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting TKI HTSM

Verklaring over de jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting TKI HTSM te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting TKI HTSM per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving zoals uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting TKI HTSM zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

ONDERNEMEND, NET ALS U

HLB Blömer Krijtwal 1, 3432 ZT Nieuwegein, Postbus 5, 3430 AA Nieuwegein

T +31 (0)30 605 85 11 E info@hlb-blomer.nl www.hlb-blomer.nl

KvK 30 128 316 BTW NL 8044 21 559 B01 IBAN NL56 INGB 0678 8675 77

HLB Blömer is a member of HLB International, the global advisory and accounting network.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het overzicht kengetallen;
- het bestuursverslag;
- de overige informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag, het overzicht kengetallen en de overige gegevens.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving zoals uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De met governance belaste personen zijn verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 19 juni 2024

HLB Blömer accountants en adviseurs B.V.

drs. F.M. Verleg RA